

## ข้อบังคับ

ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๗๖ ข้อ ๗๗ และข้อ ๒๑๙ ของข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงตราข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้นดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๘

“สภา” หมายถึง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ประธานสภา” หมายถึง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายถึง กรรมการสามัญและกรรมการวิสามัญซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งขึ้นและให้หมายความรวมถึงอนุกรรมการที่คณะกรรมการตั้งขึ้นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการจริยธรรมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ประธานคณะกรรมการ” หมายถึง ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“รองประธานคณะกรรมการ” หมายถึง รองประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายถึง กรรมการจริยธรรมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“การประชุม” หมายถึง การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติและการประชุมคณะกรรมการ รวมทั้งการประชุมอื่นใดซึ่งเป็นหน้าที่ของสมาชิกและกรรมการ

ข้อ ๔ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑  
จริยธรรม

## ส่วนที่ ๑

## อุดมคติของสมาชิกและกรรมการ

ข้อ ๕ สมาชิกและกรรมการจะต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์  
ทั้งสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๖ สมาชิกและกรรมการจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามและรักษาไว้ซึ่ง  
รัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ข้อ ๗ สมาชิกและกรรมการจะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติและประชาชน  
อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

## ส่วนที่ ๒

## การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกและกรรมการ

ข้อ ๘ สมาชิกและกรรมการจะต้องปฏิบัติหน้าที่และแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต เทียงธรรม  
มีความเป็นอิสระ มีจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อประโยชน์  
ของส่วนรวมและประเทศชาติ มีสำนึกในบทบาทหน้าที่ และดำรงไว้ซึ่งความสามัคคีในหมู่คณะ  
เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของสภา

ข้อ ๙ สมาชิกและกรรมการจะต้องเคารพและปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุม  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และมติของที่ประชุมโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณา สรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใดเข้าสู่ตำแหน่งตามบทบัญญัติ  
ของกฎหมาย สมาชิกและกรรมการจะต้องพิจารณาให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึง  
พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑๑ สมาชิกและกรรมการจะต้องรักษาความลับในการประชุมที่กระทำการลับ  
โดยไม่นำไปเปิดเผยแก่ผู้ใดหรือในทางใด เว้นแต่เป็นการต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบังคับ  
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อ ๑๒ สมาชิกและกรรมการจะต้องให้เกียรติและเคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของสมาชิก  
กรรมการ และผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด หรือนำเอาเรื่อง  
ที่เป็นเท็จมาอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา ที่ประชุมคณะกรรมาธิการ หรือที่อื่นใด

ข้อ ๑๓ สมาชิกและกรรมการพึงระวังในการปฏิบัติหน้าที่อันอาจจะก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกและกรรมการอื่น และต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการนอกเหนืออำนาจหน้าที่

ข้อ ๑๔ สมาชิกและกรรมการจักต้องอุทิศเวลาให้แก่การประชุม โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ ๑๕ สมาชิกและกรรมการพึงให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่ใช้หรือไม่เปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือวิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ผู้อื่นหรือประชาชนเข้าใจผิด หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือบุคคลอื่นใด

ข้อ ๑๖ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่กระทำการใดหรือปฏิบัติการณ์ใดซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว จึงปฏิบัติตามนั้น

### ส่วนที่ ๓

#### จริยธรรมต่อประชาชน

ข้อ ๑๗ สมาชิกและกรรมการจักต้องประพฤติและปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธา และเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ประชาชน

ข้อ ๑๘ สมาชิกและกรรมการต้องให้ความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน ทั้งต้องปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีธยาศัย เสมอภาค เท่าเทียม เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

### ส่วนที่ ๔

#### จริยธรรมเกี่ยวกับการดำรงตน

ข้อ ๑๙ สมาชิกและกรรมการพึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งการรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

ข้อ ๒๐ สมาชิกและกรรมการพึงแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เกียรติและเคารพต่อที่ประชุมสภา และสำรวมกิริยาวาจาในบริเวณรัฐสภา

ข้อ ๒๑ สมาชิกและกรรมการจักต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด และจักต้องอยู่ในกรอบของศีลธรรมและจริยธรรม

ข้อ ๒๒ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่ประกอบอาชีพ วิชาชีพ ดำเนินธุรกิจหรือกระทำกิจการใดอันเป็นการเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกหรือกรรมการ

ข้อ ๒๓ สมาชิกและกรรมการพึงระวังในการคบหาสมาคมหรือให้การสนับสนุนบุคคลซึ่งมีความประพฤติหรือมีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย หรือผู้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันอาจกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกหรือกรรมการ

ข้อ ๒๔ สมาชิกและกรรมการพึงระมัดระวังการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำ การใดของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิก และผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการหรือบุคคลใกล้ชิดอื่นใดมิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นที่เสื่อมเสียแก่สมาชิก กรรมการ หรือสภา

ข้อ ๒๕ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่แสวงหาประโยชน์โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน และจะต้องดูแลให้คู่สมรส และบุตรของสมาชิกและกรรมการปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย

## หมวด ๒

### การส่งเสริมและควบคุมให้เป็นไปตามจริยธรรม

ข้อ ๒๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจริยธรรมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ” ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) รองประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติที่ประธานสภามอบหมายจำนวนหนึ่งคนเป็นประธาน คณะกรรมการ

(๒) ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคณะ เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการเล็กรองประธานคณะกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการ และตำแหน่งอื่น ตามความจำเป็น

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้อย่างเคร่งครัด

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและรักษาความลับที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

(๓) พิจารณาคำร้องขอที่ประธานสภาส่งให้ตามข้อ ๗๖ ของข้อบังคับการประชุมสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ

(๔) รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมจากสมาชิก ผู้ตรวจการแผ่นดิน บุคคล หรือหน่วยงานใด กรณีที่มีการกล่าวหาว่าสมาชิกหรือกรรมการกระทำผิดตามข้อบังคับ

(๕) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับนี้ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้คำวินิจฉัย เป็นที่สุด

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งมอบให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามีมติมอบหมาย

ข้อ ๒๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิก

(๔) พ้นจากตำแหน่งประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภา

(๕) อายุของสภาสิ้นสุดลง

(๖) ถูกลงโทษตามข้อ ๓๓

ข้อ ๒๙ ภายใต้บังคับข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกหรือกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หากมีความจำเป็นไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อประธานสภาได้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๓๐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับคำร้อง การรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา

ข้อ ๓๑ วิธีพิจารณาของคณะกรรมการอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในการให้โอกาสผู้ร้องและผู้ถูกร้องได้รับทราบการพิจารณา การแสดงพยานหลักฐานและความเห็นของตนก่อนการวินิจฉัยการให้สิทธิผู้ร้องและผู้ถูกร้องขอตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมขอสำเนาเอกสาร และการเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรรมการ

ข้อ ๓๒ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา ในรายงานดังกล่าวคณะกรรมการต้องสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งความเห็นว่าสมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร ข้อใด และควรดำเนินการต่อไปอย่างไร เพื่อให้สภาพิจารณา โดยให้เป็นการประชุมลับ

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่สภาเห็นว่ามิหลักฐานและข้อเท็จจริงอันควรเชื่อได้ว่าสมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ให้สภามีมติว่ากล่าวตักเตือน หรือตักเตือน หรือประณามให้เป็นที่ประจักษ์

ในกรณีที่สภามีมติว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้สภาดำเนินการตามวรรคหนึ่งและให้ประธานสภาส่งเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ

มติของสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มติของสภาตามวรรคสอง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๓๔ ในการพิจารณาว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการ ความจงใจ หรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติ สภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่มีคำร้องขอให้สมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๒ ของรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุที่สมาชิกผู้นั้นกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกหรือมีพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก และประธานสภาได้ส่งเรื่องมายังคณะกรรมการแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาคำร้องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องจากประธานสภา

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานสภา เพื่อให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและมีมติโดยเร็ว

มติของสภาที่ให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ ๓๖ สมาชิกและกรรมาธิการจักต้องปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้และเคารพต่อมติหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการและสภา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ